

Wzornictwo

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „wzornictwo” otrzymał Wydział Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „wzornictwo”, prowadzonym na **Wydziale Form Przemysłowych w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie** na poziomie stacjonarnych jednolitych studiów magisterskich oraz niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia, uzasadnia spełnienie wymagań kadrowych, programowych i organizacyjnych w stopniu znacznie przekraczającym obowiązujące standardy do prowadzenia studiów na tym kierunku.

Kierunek ten wyróżnia się wysokim poziomem i wzorową organizacją prowadzonej działalności dydaktycznej i naukowej, dobrą bazą lokalową i sprzętową, bogatą i zróżnicowaną ofertą praktyk zawodowych (szczególnie ważnych na tym kierunku), wreszcie zakresem i charakterem współpracy z uczelniami w kraju i za granicą.

Znakomitą stałą kadre nauczającą na Wydziale wspomaga grupa wybitnych wykładowców z innych uczelni, m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Ekonomicznej, czy z Politechniki Krakowskiej. Wszyscy nauczyciele obowiązkowo biorą udział w corocznych dyskusjach programowych, których celem jest usprawnianie oferty dydaktycznej i dostosowywanie jej do zmieniających się warunków rynkowych. Wysoką rangę kształcenia ogólnoplastycznego na Wydziale Form Przemysłowych zapewnia kadra wybitnych artystów o uznaniu międzynarodowym. Następstwem tego jest wysokiej klasy wyobraźnia projektowa absolwentów, którzy bez trudu znajdują zatrudnienie i z sukcesami uczestniczą w branżowych konkursach.

Kadra artystyczno-naukowa

Wśród kadry artystyczno-naukowej można wymienić wiele osób o dorobku uznanym w kraju i za granicą. I tak:

- Prof. **Barbara Suszczyńska-Rapalska** jest znana w kraju i za granicą z wielu niebanalnych realizacji projektowych, uczestniczy w międzynarodowej wymianie naukowej; w Radzie Artystycznej Zarządu Głównego Związku Polskich Artystów Plastyków reprezentowała gałąź projektową. W Akademii kieruje *Pracownią Projektowania Przestrzeni i Barwy*. Do dyspozycji studentów przed dwoma laty były tam 3 komputery, 2 drukarki, skaner, aparaty cyfrowe, 2 kamery VHS, 2 monitory TV i 2 miksery.
- Prof. **Jan Pamuła** to wybitny malarz o międzynarodowym prestiżu, poliglota, rektor ASP w Krakowie już drugą kadencję. Jako reprezentant tzw. nurtu racjonalnego w sztuce znakomicie wpisuje się w profil kształcenia Wydziału, wykorzystując dla rozwoju podopiecznych zarówno narzędzia tradycyjne, jak i współczesne, charakterystyczne dla sztuki postmodernistycznej. W kierowanej przez prof. Jana Pamulę *Pracowni Działań Wizualnych* studenci od połowy lat osiemdziesiątych (pierwsza tego typu jednostka w polskiej uczelni artystycznej) dysponują bogatym warsztatem intermedialnym takim, jak kamery cyfrowe, magnetowidy, 2 komputery, miksery dźwięku i obrazu, itp.
- Prof. **Władysław Pluta** należy do krajowej czołówki grafików projektowych, o których dobrze się mówi w świecie, m.in. za sprawą Polskiej Szkoły Plakatu – jego pozycję potwierdza częste uczestnictwo w postępowaniach awansowych w całej Polsce, w których uczestniczy jako promotor, bądź recenzent. Kierując *Pracownią*

Komunikacji Wizualnej prof. Władysław Pluta jako jeden z pierwszych zapoznawał studentów ze współczesnymi narzędziami cyfrowymi, bez których dziś nie sposób wyobrazić sobie grafiki projektowej. Dzięki jego zabiegom już dwa lata temu studenci mieli dostęp do 4 komputerów, laptopa, wielkoformatowego plotera, kserografu, rzutnika multimedialnego, aparatów cyfrowych, itp. Wśród unikalnych urządzeń pracownia dysponuje wizuoskopem i tachoskopem, które służą badaniu procesów intencjonalnej komunikacji (obiektywna miara subiektywnych reakcji). Jego pracownia jest szczególnie popularna wśród studiujących na Wydziale cudzoziemców.

- Prof. **Adam Gedliczka** uczestniczył w tworzeniu w 1964 r. pierwszej w Polsce uczelnianej placówki kształcącej na kierunku „wzornictwo”. On też w znacznej mierze przyczynił się do tak wysokiej pozycji użytkowego kierunku w krakowskiej Akademii, która tradycyjnie była nastawiona na sztuki piękne. *Pracownia Projektowania Ergonomicznego*, którą kieruje prof. Adam Gedliczka, kształci studentów w zakresie dostosowania narzędzi do współczesnych cech fizycznych i psychicznych człowieka. Doświadczenie i pozycja zawodowa prof. Gedliczki sprawiły, że Centralny Instytut Ochrony Pracy zlecił krakowskiemu Wydziałowi Form Przemysłowych wykonanie badań i publikację „Atlasu miar człowieka”. To dzieło daje obraz dzisiejszych danych antropometrycznych i biomechanicznych, niezbędnych dla projektantów, specjalistów z zakresu ergonomii i ochrony pracy.
- Prof. **Mieczysław Górowski** jest autorytetem w zakresie projektowania z materiałów ulegających biodegradacji. Ścisłe współpracując z innymi uczelniami (m.in. z Akademią Rolniczą w Krakowie) uwrażliwia młodzież na wszystkie problemy ekologiczne, ucząc zarazem, jak wykorzystać naturę z najmniejszą szkodą dla niej. Kieruje *Pracownią Projektowania Alternatywnego*, która nie tyle kształci, co rozwija intelektualnie, uświadamiając młodzieży wartości tzw. kultury wysokiej, jej źródła w najbliższych bodźcach i w nieodległym środowisku; jedność nauki i sztuki, ich podobne pochodzenie i podobne struktury formalne.
- Prof. (kw. II st.) **Jan Nuckowski** jako dziekan drugą kadencję kieruje Wydziałem Form Przemysłowych, łącząc te obowiązki z dydaktyką w *Pracowni Komunikacji Wizualnej*. Wszystkie jego prace z zakresu projektowania graficznego wyróżniają się estetyką i komunikatywnością – tego też uczy studentów. Współczesne narzędzia cyfrowe w tej pracowni służą pracom projektowym, które naturalnie są zakorzenione w tradycji kultury. Jedność sztuki i projektowania, tak mądrze wykorzystana przez Niemców dla celów zwanych dziś jako *public relations*, a pochodząca z tradycji Bauhausu, w tej pracowni jest naturalną ideą. W polskim szkolnictwie artystycznym istniała ona wiele lat wcześniej nie tylko w teorii, ale i w praktyce.
- Prof. **Czesława Frejlich** kieruje *Pracownią Ergonomicznych Podstaw Projektowania*. Użytkowany przez studentów sprzęt komputerowy i programy zostały zakupione dzięki honorariom za prowadzone badania naukowe, niektóre prowadzone wspólnie z Politechniką Krakowską. W pracowni mieści się redakcja popularnego wśród projektantów w całej Polsce (a ostatnio także za granicą) kwartalnika *2+3D*.
- Prof. (dr hab.) **Piotr Bożyk** prowadzi przedmiot Projektowanie Produktu. Cyfrowy warsztat projektowy zapoznaje studentów z tajnikami pracy na konkretne zamówienie. Pracownia uczy, jak łączyć estetykę z funkcjonalnością – a także przekonywania zleceniodawcy do ryzyka, które gustowny przedmiot wyróżnia. Prof. Piotr Bożyk przez wiele lat pracował społecznie w Radzie Wyższego Szkolnictwa Artystycznego, co świadczy o zaufaniu środowiska do jego kwalifikacji zawodowych i moralnych.

Nie wymieniając dalszych nazwisk należy stwierdzić, że Wydział prowadzi właściwą politykę kadrową, dbając o takie następstwo pokoleń, aby nie obniżyć poziomu badań, projektowania i dydaktyki. Wielu młodych, zdolnych i ambitnych projektantów związanych

z Wydziałem Form Przemysłowych stanowi dobrze przygotowane zaplecze na przyszłość, którą dziś trudno przewidzieć. Jednakże ich potencjał i wiedza pozwalają wierzyć, że szacunek dla dorobku i wizja przyszłych zadań znajdują się we właściwych rękach.

Wydział Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie posiada uprawnienia do nadawania stopni: doktora i doktora habilitowanego sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuk użytkowych, oraz prowadzenia postępowań o nadanie tytułu profesora sztuk plastycznych.

Wyróżniające osiągnięcia w zakresie dydaktyki

Studia na Wydziale Form Przemysłowych oferują zdobywanie wiedzy i sprawności zawodowej w formule otwartej. Szeroka gama zajęć fakultatywnych pozwala studentom kształtować zindywidualizowany profil zawodowy, zdobywać zgodną z własnymi potrzebami wiedzę humanistyczną oraz wysokiej klasy kwalifikacje artystyczne. Kształtowana w ten sposób wyobraźnia czyni z nich kadrę fachowców, którzy bez kompleksów, z powodzeniem uczestniczą w poważnych przedsięwzięciach projektowych, bądź konkursach.

Najlepsze prace dyplomowe są eksponowane na terenie Wydziału w *Galerii Schody*, podnosząc automatycznie poziom następnych, gdyż punktem odniesienia są projekty wyselekcjonowane z najwyższą uwagą.

Studenci mają prawo, korzystając z punktacji ECTS, zaliczać wybrane przedmioty poza macierzystą Uczelnią – a Kraków dysponuje niezwykle bogatą ofertą.

Funkcjonujące we współpracy z młodszymi pracownikami naukowo-dydaktycznymi Koło Naukowe Studentów Wydziału Form Przemysłowych zostało zakwalifikowane do międzynarodowego programu *Central and Eastern European Greenways*, dzięki czemu młodzież zdobywa doświadczenie i zaznacza swoją obecność w zawodowych kręgach Europy.

Osobliwością Wydziału jest niezwykle wysoki odsetek studentów korzystających ze stypendiów i staży zagranicznych, a wynosi on ok. 70%.

Analiza prac dyplomowych wskazuje, iż podejmuje się tematy ważne społecznie, praktyczne i wykonalne w obecnych warunkach technicznych. Jest to następstwo praktyk zawodowych, które władze Wydziału oferują młodzieży w ponad 40 wybranych ośrodkach w całym kraju. I tak:

- Mgr **Anna Ostrowska** pod kierunkiem st. wykł. dr Marka Liskiewicza wykonała dyplom, którego tematem był *Stół – zestaw naczyń dla osób niewidomych i niedowidzących*, na który uzyskała patent, zaś projekt został wdrożony do produkcji w Szwecji.
- Mgr **Wojciech Szczekan** pod opieką st. wykł. dr hab. Piotra Bożyka zaprojektował niezwykle funkcjonalny *Balkonik rehabilitacyjny*, którym zainteresowali się producenci. Pracę dyplomową uzupełnia opracowanie teoretyczne pt. *Semantyka urzędzeń rehabilitacyjnych*.
- Mgr **Kamila Brzezińska** w pracowni prof. Władysława Pluty opracowała temat wewnętrzny, ale bardzo ważny w Uczelni: *Wydawnictwo ASP im. Jana Matejki w Krakowie*. Teoretyczny suplement to *Znaki wydawnictw – na przykładzie dokumentów i publikacji ASP im. Jana Matejki w Krakowie począwszy od 1818 roku*. Opracowanie ma naukowy charakter i służy fachowemu uporządkowaniu części spuścizny wydawniczej najstarszej artystycznej uczelni w Polsce.
- Mgr **Joanna Sarzyńska** pod okiem adiunkta (z kw. art. II st.) Jana Nuckowskiego podjęła temat *Pytania o komunikację wizualną – projekt publikacji*. Pracy towarzyszy wydana w nakładzie 1000 egzemplarzy praca teoretyczna, która stanowi kompendium wiedzy o *Komunikacji wizualnej*. Trzy jej rozdziały to – *krótka historia, - potrzebne*

pojęcia, - postacie. Wydawnictwo sfinansowała powołana na Wydziale *Fundacja im. Joanny Sarzyńskiej-Putowskiej*, zaś praca stanowi użyteczny fachowy podręcznik.

Wydział Form Przemysłowych ASP im. Jana Matejki w Krakowie ściśle współpracuje z Komitetem Badań Naukowych, Komitetem Ergonomii, Komisją Ergonomiczną Polskiej Akademii Nauk, Politechniką Krakowską, Akademią Górniczo-Hutniczą i Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, ze Stowarzyszeniem Projektantów Form Przemysłowych, z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy oraz Instytutem Wzornictwa Przemysłowego, organizując konkursy, wystawy i wydając wiele publikacji na wysokim poziomie edytorskim. Wcześniej wspomniano pomnikowe dzieło pt. *Atlas miar człowieka*, do tego trzeba dodać periodyk *Biuletyn Sztuki Projektowania*, słynne wśród użytkowników narzędzi binarnych 2+3D, które wśród projektantów w Europie staje się tak pożądane, jak niegdyś *Projekt*. Korzystając z finansowania *Fundacji im. Joanny Sarzyńskiej-Putowskiej* Wydział publikuje wydawnictwa wewnętrzne, ale ważne dla historii Uczelni i kierunku, jak np. *30 lat Katedry Komunikacji Wizualnej*. Nie trzeba dodawać, jak istotne są one dla dokumentacji kultury kraju.

Działalność międzynarodowa

W latach 2001 – 2003 Wydział realizował Program Ramowy Komisji Europejskiej pt. *HUMANTEC*. Nie licząc kontaktów powstałych w ramach programów Sokrates-Erasmus stale współpracuje z uczelniami w Tuluzie, Helsinkach, Kent, Lublanie, Bratysławie, Budapeszcie, Berlinie, Darmstadt, Offenbach, Koszycach, Pradze i Żylinie. Wydział Form Przemysłowych ściśle współpracuje z ośrodkami wzornictwa z Włoch, Francji, Austrii, Niemiec, Hiszpanii, Grecji, Irlandii, Danii, Finlandii i Turcji. Wymiana doświadczeń i uczestnictwo kadry naukowo-dydaktycznej w sympozach, warsztatach, wykładach i wystawach gwarantuje partnerskie kontakty i wymianę doświadczeń, co procentuje stałym wzbogacaniem oferty dydaktycznej.

Wydział współdziała także w ramach programów Unii przygotowanych dla Europy Centralnej i Wschodniej takich, jak wspomniany wyżej *HUMANTEC IST – 2000 - 31046*, kolejnego *IDIA IST – 2001 - 33205* oraz *CEEPUS H - 041*.

Przygotowana w znacznym stopniu przez Wydział polska ekspozycja na *4 Biennale Sztuki Projektowania* w Saint-Etienne we Francji w roku 2004 zdobyła Grand Prix.